

[Gade]

spidsen for at skabe tilslutning til et regionalt samarbejde i vor del af Europa.

I et Europa, hvor det nordiske område kan blive hægtet af udviklingen, er det vigtigt at gøre sig klare overvejelser over, hvordan der kan skabes beskæftigelse, kulturel udveksling og dynamik med udgangspunkt i de nordiske landes eksisterende samarbejde. Østersøområdet råber samtidig på konkret solidaritet fra vor side, både når det gælder om at få gang i økonomien i de nye demokratier, og når det gælder om at rydde op efter de tidligere kommunistiske etpartistater.

Samarbejde mellem regioner – her tænkes på både lande, delstater og regulære regioner – bør blive en del af Europas ny geografi uafhængigt af udviklingen i det øvrige Europa. For forslagsstillerne hænger en sådan model meget lettere sammen med en udvikling af EF, hvor EF ikke lukker sig inde i en økonomisk og monetær union. De uenigheder, der er mellem Folketingets partier på dette område, bør ikke stille sig i vejen for en tilslutning til forslaget.

De baltiske lande – Estland, Letland og Litauen – vil gennem en fornyet Østersøkonvention og senere gennem et regulært Østersøråd kunne gives et konkret tilbud om en fast samarbejdsmodel, der vil kunne hjælpe dem til at opnå selvstændighed. Alene udarbejdelse af en plan efter forslaget retningslinier vil kunne støtte disse lande.

Forslaget supplerer en nødvendig nordisk satsning i de kommende år med en Østersøatsning. Dermed vil de nordiske lande dreje en del af deres energi ind i dette samarbejde, uden at det forringer det eksisterende nordiske samarbejde.

Idet jeg i øvrigt henviser til beslutningsforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.

Leif Hermann (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om miljøskiltning ved virksomheder.

(Beslutningsforslag nr. B 34).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Samtykke til behandling:

Formanden:

Den under punkt 6 på dagsordenen opførte sag kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13:

Forespørgsel til miljøministeren [om, hvad regeringens vil gøre i EF og FN for at fremskynde beskyttelsen af regnskoven].

Af Gade (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 15/11 90).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Af undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 7/11 90. Første behandling 15/11 90. Betænkning 15/11 90. Anden behandling 20/11 90. Tillægsbetænkning 20/11 90. Ændringsforslag af 21/11 90 uden for tillægsbetænkningen af undervisnings- og forskningsministeren).

Der var stillet 9 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 8 ændringsforslag af undervisnings- og forskningsministeren (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af undervisnings- og forskningsministeren:

Til § 12

10) I stk. 2 ændres »800 kr.« til: »750 kr.«

11) Stk. 4 affattes således:

»Stk. 4. Bidraget efter stk. 1 bortfalder for de arbejdsgivere, der i det foregående kvartal i gennemsnit har opfyldt elevmålet, jf. § 01, stk. 2.«

Til § 13

12) Stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Undervisnings- og Forskningsministeriet kan hos Arbejdsmarkedets Tillægspension, erhvervsskoler og offentlige myndigheder indhente de oplysninger, der er nødvendige for fastsættelsen af måltallet efter stk. 1 og fordelingen på brancher efter stk. 2.«

Ny paragraf

13) Efter § 13 indsættes i *kapitel 5* som ny paragraf:

»§ 01. Bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion beregner årligt med én decimal et måltal for en elevprocent for hver branche. Dette måltal opgøres som forholdet mellem på den ene side branchens elevbestand pr. 1. oktober med fradrag for afgangen af færdiguddannede elever inden for det følgende år og med tillæg af måltallet for branchens elevtilgang fastlagt efter § 13, stk. 2, og på den anden side antallet af fuldtidsbeskæftigede i branchen det foregående år. Måltallene for branchernes elevprocent gælder for det følgende kalenderår.

Stk. 2. Virksomhedens elevmål opgøres kvartalsvis på grundlag af elevprocenten i branchen efter stk. 1 og antallet af fuldtidsbeskæftigede i virksomheden i det pågældende kvartal. Elevmålet nedrundes til nærmeste hele tal.

Stk. 3. Arbejdsgivernes Elevrefusion kan hos Undervisnings- og Forskningsministeriet, andre offentlige myndigheder, Arbejdsmarkedets Tillægspension og erhvervsskolerne indhente de oplysninger, der er nødvendige til fastsættelse af elevmålet for brancher og for den enkelte arbejdsgiver. Oplysningerne kan indhentes i elektronisk form. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte regler herom.«

Til § 14

14) Stk. 2, 1. pkt., udgår, og i stedet indsættes som nye punktummer:

»Bidraget beregnes kvartalsvis i forhold til antallet af elever og antallet af fuldtidsbeskæf-

tigede i det foregående kvartal. Antallet af fuldtidsbeskæftigede opgøres svarende til det fra arbejdsgiverne modtagne ATP-bidrag i en forudgående 3-måneders-periode.«

Til § 19

15) Stk. 3 affattes således:

»Stk. 3. Bortfald efter § 12, stk. 4, fordeling på brancher efter § 13, stk. 2, og beregninger efter § 01 sker i 1991 på grundlag af et måltal på tilgang af 40.000 lære- og praktikpladsaftaler samt en fordeling på brancher, jf. § 13, stk. 2, på grundlag af en opgørelse pr. november 1988 af branchens faguddannede og elever under erhvervsuddannelser.«

16) Efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 4. Bidraget efter § 12, stk. 2, jf. § 14, stk. 2, opkræves første gang vedrørende 1. kvartal i 1991 med en sats på 250 kr. pr. fuldtidsansat lønmodtager. Bidraget forfalder første gang til betaling den 1. juni 1991 med den 14. juni 1991 som sidste rettidige indbetalingsdag. De følgende to bidrag opkræves med en sats på 250 kr. pr. fuldtidsansat lønmodtager og forfalder pr. 1. september og pr. 1. december 1991.«

Til § 22

17) Nr. 1 udgår.

Bemærkninger

Til nr. 10

I 1991 opkræves bidraget kun i 3 rater a 250 kr.

Til nr. 11

Den enkelte arbejdsgiver får et betydeligt incitament til at opfylde elevmålet, da bestemmelsen i § 12, stk. 4, medfører, at bidragspligten helt bortfalder, når arbejdsgiveren opfylder det fastsatte elevmål.

Det må derfor forventes, at ændringsforslaget vil medvirke til, at der bliver færre elever, der skal tilbydes praktikpladskompenenserende undervisning i henhold til lov nr. 437 af 13. juni 1990 om tilvejebringelse af lære- og praktikpladser.

Til nr. 12

De fleste af de nødvendige baggrundsoplysninger er allerede til stede i Undervisnings- og Forskningsministeriet eller kan stilles til rådighed af Danmarks Statistik. Visse informationer må dog indhentes ved hjælp af særforanstaltninger. I § 13, stk. 3, gives der hjemmel til indsamling af disse oplysninger.

Til nr. 13

Beregning af et årligt måltal for branchens elevprocent sker med henblik på at beregne

<i>Periode</i>	<i>Periode</i>	<i>Forfaldsdag</i>
<i>Elevmål</i>	<i>Modtagne ATP-bidrag</i>	<i>AER-bidrag</i>
1. kvartal	23. februar – 22. maj	1. juni
2. kvartal	23. maj – 22. august	1. september
3. kvartal	23. august – 22. november	1. december
4. kvartal	23. november – 22. februar	1. marts

Til nr. 15

Ændringen er en konsekvens af ændringsforslag nr. 11 og 13.

Tallet 40.000 er et skønsmæssigt måltal, der alene har betydning for fastsættelsen af branchemålene og dermed for, hvilke virksomheder der fritages for afgift.

Skulle måltallet vise sig at være for lavt, er forligspartierne forpligtede til at sikre økonomisk dækning gennem lovændring og – indtil dette er muligt – gennem aktstykke.

Til nr. 16

Det bør af loven fremgå, hvornår bidraget forfalder til betaling første gang, og hvilken periode der første gang skal lægges til grund for beregningen.

I 1991 opkræves bidraget kun i 3 rater, hver på 250 kr. Formålet med at udskyde første opkrævning er at give arbejdsgiverne mulighed for at indrette sig med henblik på at nå måltallet og derved undgå bidragspligt. Samtidig sikres den forudsatte finansiering i 1991.

Til nr. 17

De faglige udvalg foretager ifølge lov nr. 437 af 13. juni 1990 om tilvejebringelse af lære- og

kvartalsvise elevmål for den enkelte arbejdsgiver, som afspejler den faktiske beskæftigelse i virksomheden i det pågældende kvartal.

Til nr. 14

Ændringsforslaget skyldes, at modtagelses-tidspunktet for ATP-bidrag umiddelbart kan registreres, hvorimod indbetalingstidspunktet i visse tilfælde kan være usikkert.

I øvrigt vil den tekniske beregning af bidraget i forhold til ATP-bidraget fremover ske således:

praktikpladser et skøn over, hvor mange uddannelsesaftaler der vil kunne indgås inden for udvalgets område fra den 1. oktober til den 30. september det følgende år. Fastsættelsen af måltallene efter lovforslagets § 13, stk. 1 og 2, og den foreslåede § 01 vil ske på grundlag af oplysninger for samme periode, men gælde for det kommende kalenderår. Herved bliver det muligt at udmelde branchens elevprocent til virksomhederne i god tid, inden elevprocenten får virkning.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

*Forhandling***Klaus Hækkerup (S):**

Ved andenbehandlingen af dette lovforslag gav jeg på Socialdemokratiets vegne tilslutning til gennemførelse af lovforslaget.

Det er et længe næret ønske hos Socialdemokratiet at sikre uddannelsesmulighed for alle unge. Det gælder selvfølgelig både afskaffelsen af adgangsbegrænsningen til de videregående uddannelser og sikring af en praktikpladsgaranti til de unge, der har påbegyndt en erhvervsuddannelse.

[Klaus Hækkerup]

Med vedtagelsen af dette lovforslag vil en væsentlig del af den målsætning være opfyldt, men det har også holdt hårdt at nå dertil. Socialdemokratiets formand, hr. Svend Auken, har under de løbende forhandlinger med regeringen om løsningen af landets økonomiske problemer gang på gang fremhævet, at regeringen først måtte leve op til aftalen af 10. maj 1990 om praktikpladsgaranti. Denne, jeg er lige ved at sige stædige fastholden ved løsningen af dette problem har da også båret frugt.

Dette understreger, med hvilken alvor Socialdemokratiet betragter løsningen af de unges uddannelsesproblemer. En samlet, langsigtet løsning af Danmarks grundlæggende økonomiske problemer forudsætter nemlig, at vi forbedrer vores konkurrenceevne ved at forbedre arbejdskraftens uddannelsesmæssige baggrund og ved at øge investeringerne i infrastruktur, ny teknik og fremadrettet produktionsudstyr. Investeringer i uddannelse er også investeringer i fremtiden, og dette lovforslag indebærer netop en helt nødvendig udbygning af erhvervsuddannelserne.

Lovforslaget indebærer, at arbejdsgiverne enten kan oprette det tilstrækkelige antal praktikpladser i deres virksomheder eller må betale for oprettelsen af den tilsvarende undervisning som praktikpladskompenserende undervisning.

Med de ændringsforslag, undervisningsministeren efter aftale med Socialdemokratiet og forligspartierne har stillet, vil denne betaling nu blive en, som den enkelte arbejdsgiver, der ikke har oprettet et tilstrækkeligt antal praktikpladser, kommer til at foretage.

De af SF stillede ændringsforslag vil med vedtagelsen af undervisnings- og forskningsministerens ændringsforslag derfor være ganske overflødige.

Arbejdsgivernes betaling er med undervisnings- og forskningsministerens forslag reduceret en anelse, men måltallet for antallet af elever er fortsat 40.000. Der er mellem forligspartierne enighed om, at tallet 40.000 er et skønsmæssigt måltal, der alene har betydning for fastsættelsen af branchemålene og dermed for, hvilke virksomheder der fritages for betaling.

Skulle måltallet vise sig at være sat for lavt, er forligspartierne forpligtede til at sikre den økonomiske dækning gennem ændring af AER-loven og, indtil dette er muligt, via et aktstykke at sikre den fornødne finansiering.

Med disse bemærkninger skal jeg på Socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse med de af undervisnings- og forskningsministeren stillede ændringsforslag.

Bonde Larsen (KF):

Det er meget tilfredsstillende, at det er lykkedes at finde en teknisk model for opkrævning af bidrag til den eventuelle praktikpladskompenserende undervisning, som tilgodeser de virksomheder, der opfylder deres uddannelsesforpligtelser, og samtidig motiverer vore virksomheder til fortsat at stille praktik- og lærepladser til rådighed.

Når dette er sagt, vil jeg sige, at vi skal være opmærksomme på, at en nøje opfølgning af virkningerne af loven vil være nødvendig. Dels vil der komme mobilitetsproblemer, når der meldes udsolgt af unge i én egn af landet, mens der er ledige i andre, dels kan det for en virksomhed være umuligt at skaffe elever til virksomhedens brancheområde.

På denne baggrund kan Det Konservative Folkeparti stemme for lovforslaget ved tredje behandling.

Aage Frandsen (SF):

Med behandlingen af dette lovforslag og senere vedtagelsen af det sættes der – formentlig – langt om længe punktum for hele diskussionen om, hvordan man løser praktikpladsproblemet. Det er en af de mere, skal vi sige skæmmende situationer, Folketinget har været i ved, at vi hele tiden har sagt: Nu løser vi problemet. Så gik der en periode, og så sagde vi igen: Nu løser vi problemet. »Vi« er i denne forbindelse ikke SF, for vi har ikke været med i det, vi har været holdt udenfor. Næh, det var regeringen og Socialdemokratiet, der i september 1989 løste problemet. De gjorde det også i maj 1990, og de gjorde det igen i november 1990. Tre gange har de løst problemet.

Når man tænker på, hvad det var for et forslag, de fremsatte i Folketinget her for nylig, må man sige, at mangle til dårligt arbejde skal man lede længe efter. Vore kritikpunkter har gået på tre ting:

For det første mener vi, at man i langt højere grad skal satse på rigtige praktikpladser . . .

Formanden:

Vi er mange i salen i dag, men vi er faktisk i

[Formanden]

gang med en tredjebehandling, hvor vi taler om ændringsforslagene. Jeg må bede om, at der er så meget ro i salen, at vi kan følge med i forhandlingen.

Aage Frandsen (SF):

Vor kritik har gået på, at man i stedet for at satse på rigtige praktikpladser bruger pengene til værkstedsskolepladser. Vi er også for, at man bruger værkstedsskoler som en nødløsning, men det *er* en nødløsning, og specielt inden for visse fagområder er det endda en dårlig nødløsning. Det er det inden for handels- og kontorområdet, og vi har endnu ikke kunnet få en beskrivelse af, hvordan man forestiller sig at man skal lave det inden for dette område. Derfor burde man bruge nogle af de penge, som opkræves hos arbejdsgiverne, til at lave rigtige praktikpladser.

Det andet kritikpunkt, vi har haft, er, at ordningen er utrolig bureaukratisk. Vi har en superliberalist som undervisningsminister, der laver en planbureaukratisk ordning, som ikke engang kan findes mage til i gamle østeuropæiske lande. Det var det, vi fik forelagt.

Og det tredje problem var, at det var utrolig uretfærdigt. Man straffede endda de arbejdsgivere, som havde været så fornuftige at antage praktikelever. Det sidste kritikpunkt har man nu fjernet. Endelig i aftes fik vi forelagt et ændringsforslag, der fjernede det sidste kritikpunkt. Men når det drejer sig om de andre kritikpunkter, er de der stadig væk.

Derfor har vi fra SF's side stillet ændringsforslag, som for det første indebærer, at pengene også bruges til at skaffe rigtige praktikpladser, for det er det, der er den bedste uddannelsesform. For det andet har vi foreslået, at man laver en ordning, der er langt mindre bureaukratisk end det, ministeren har fremlagt.

Vi har kaldt vores forslag for »styret markedsøkonomi«, mens det, vi ser fra ministeren, som ellers repræsenterer en rigtig liberal regering, er bureaukratisk planlægning. Derfor stiller vi vores ændringsforslag.

Vi vil da gerne kvittere over for regeringen og Socialdemokratiet for, at de endelig, endelig har ladet sig råbe op. Jeg ved ikke, om det var os, der gjorde det. Det kan være, at det var Håndværksrådet, der gjorde det.

I hvert fald er det lykkedes at få en ordning igennem fra regeringens side, der er mindre

uretfærdig. Derfor stemmer vi for regeringens ændringsforslag, hvis vore ændringsforslag ikke bliver vedtaget, og sådan som det ligger nu, må vi nok se i øjnene, at det er en risiko, vi må leve med.

Med hensyn til forslaget som helhed må vi sige, at det ikke er det ideelle. Det er synd og skam, at Socialdemokratiet og regeringen på denne måde har lavet noget, som man ikke kan ændre ordentligt i. Vi andre har været sat uden for indflydelse. Det er et godt eksempel på, hvad der sker, når disse to parter sætter sig sammen og laver noget juks og vi andre ikke må være med. Så bliver det altså noget juks, og det betyder også, at den bedste løsning kan vi ikke få.

Mølgaard Jensen (V):

Man kan måske sige mange forskellige ting om dette lovforslag, men i Venstre kan vi gøre det meget kort og præcist – det kan der sådan set være behov for –: Vi kan hundrede procent støtte disse ændringsforslag. Vi synes, det er rart, at det er muligt nu at stimulere indsatsen hos den enkelte virksomhed. Så i Venstre støtter vi det hundrede procent.

Køpke Christensen (FP):

Modsat Venstre må vi nok sige fra Fremskridtspartiets side, at vi er meget skeptiske, både hvad angår hele lovforslaget, og hvad angår ændringsforslagene.

Socialdemokratiets ordfører udtalte, at det er en god investering i fremtiden med uddannelse. Men det drejer sig altså ikke om uddannelse, der er reel. Det, man investerer i fra Socialdemokratiets og regeringens side, er nye arbejdsløse blandt de uddannede, og det kan vi i Fremskridtspartiet naturligvis ikke acceptere.

Jeg vil begrunde det med, at der jo ikke kommer flere arbejdspladser, fordi man fra regeringens og Socialdemokratiets side mere eller mindre tvinger – jeg understreger: *tvinger* – erhvervslivet til at tage flere lærlinge og praktikelever. Der bliver altså ikke flere arbejdstimer i den enkelte virksomhed, og når der ikke gør det, er det klart, at resultatet vil blive flere arbejdsløse blandt de uddannede.

Det er og bliver en kollektiv afstraffelse, man her taler om. Jeg vil sige til SF, at det ikke bare er en dårlig løsning, nej, der er *ingen* løsning i dette forslag. Fremskridtspartiet siger klart nej.

Formanden:

Vi har stadig væk et for højt støjniveau i salen.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Når hr. Køpke Christensen fra Fremskridtspartiet fremfører, at der er tale om uddannelse, der ikke er reel, vil jeg godt gøre opmærksom på, at dette lovforslag med de ændringer, der nu er foreslået, først og fremmest indeholder en tilskyndelse for de enkelte arbejdsgivere til at oprette yderligere praktikpladser, hvad vi ved de godt kan. Det vil sige, at der er tale om uddannelser, der er præcis lige så gode som dem, vi i øvrigt snakker om.

Så siger hr. Køpke Christensen, at det, der er brug for, er flere arbejdspladser. Det har han så inderligt ret i. Men allerede i 1984 kunne Det Økonomiske Råds formandskab oplyse, at dansk arbejdskraft generelt var for dårligt uddannet, og at vore eksportmuligheder på baggrund heraf var forringede.

Derfor er en indsats for uddannelse en investering i bedre produktion, bedre beskæftigelse, bedre eksportmuligheder.

(Kort bemærkning).

Køpke Christensen (FP):

Jamen så er det da dejligt, at de to klare arbejderpartier i Folketinget, Socialdemokratiet og Fremskridtspartiet, er enige om én ting, og det er, at vi har en dårlig eksport. Vi har dårlige vilkår for erhvervslivet. Men så lad os gøre noget ved det. Lad os se på basis for, hvordan vi arbejder fremad og får flere i beskæftigelse, naturligvis også af de unge. Men man skal ikke lave kunstige arbejdspladser, og det er det, man gør: kunstige uddannelser, som ikke kan bruges bagefter. Det drejer sig om, at der kommer A- og B-uddannelser, og det kan vi absolut ikke acceptere.

Elisabeth Arnold (RV):

Ved førstebehandlingen af dette lovforslag faldt der mange kritiske røster om de elementer af kollektiv afstraffelse, der kunne tænkes at være indbygget i forslaget. Man efterlyste endvidere incitamenter for den enkelte arbejdsgiver til at oprette praktikpladser.

Med de ændringsforslag, undervisningsministeren nu har stillet, er de væsentligste af de anker, der blev fremført, gjort overflødige. Der er nu incitamenter for den enkelte arbejdsgiver til at oprette praktikpladser. Han bliver belønnet, og sådan skal det også være.

Vi har overladt til arbejdsmarkedets parter, til erhvervslivet, at oprette praktikpladser for de unge. Der bliver nu mere tilskyndelse til det. Det synes vi er godt.

Vi anbefaler ændringsforslagene og hele lovforslaget til vedtagelse.

Emmert Andersen (CD):

Det er jo altid rart, når ens tanker slår igennem og den sunde fornuft endelig vinder sejr.

CD's stærke kritik af lovforslaget om elevrefusion har nu medvirket til, at ministeren har stillet en række ændringsforslag, der stærkt forbedrer lovforslaget og fjerner den kollektive afstraffelse af virksomhederne, som det oprindelige forslag lagde op til.

Vi kan i CD meddele, at vi kan stemme for samtlige ændringsforslag.

Når vi alligevel ikke kan stemme for lovforslaget som helhed, men vil undlade at stemme, hænger det sammen med, at vi ikke mener, at vi skal løse problemerne på den måde, der er lagt op til. Selvfølgelig mener vi, at de unge skal have lære- og praktikpladser, men vi må til at lære i dette land, at kun ved generelt at forbedre erhvervslivets konkurrenceevne kan vi få naturlige lære- og praktikpladser og løse dette lands problemer i det hele taget.

Lysholm Christensen (KRF):

Ved anden behandling af dette forslag stillede Kristeligt Folkeparti sig afvisende, idet vi ikke fandt sagen godt nok belyst, og dertil kom nogle åbenbare skævheder i lovforslaget. Den foreslåede brancheopdeling fandt vi stærkt uretfærdig over for virksomheder, som opfylder måltallet, men som straffes, hvis andre inden for branchen ikke gør det samme.

I tillægsbetænkningen har vi gjort vor støtte betinget af, at vore indvendinger bliver imødekommet. Vi har naturligvis et stort ønske om, at denne sag bliver klaret, at vi får skaffet så mange praktikpladser som muligt.

Derfor er det en glæde at konstatere, at regeringen og Socialdemokratiet på dette punkt er kommet til fornuft og har stillet et ændringsfor-

[Lysholm Christensen]

slag, der imødekommer bl.a. vore kritikpunkter. Vi glæder os over, at den enkelte virksomhed nu får en ekstra tilskyndelse til at opfylde sit måltal og ikke bliver straffet, hvis andre i branchen ikke gør det samme.

Vi skal derfor afvise ændringsforslagene fra Socialistisk Folkeparti og tilslutte os ændringsforslagene stillet af undervisnings- og forskningsministeren.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Med ændringsforslaget bliver det muligt, at virksomheder, som har gjort, hvad de kan for at skaffe pladser til de unge, kan blive fritaget for afgift, selv om de tilhører en branche, som alt i alt ikke har nået målet. Det er naturligvis det bedste, og det er regeringen også glad for. Det giver nogle administrative problemer, og det var derfor, det oprindeligt blev afvist af begge arbejdsmarkedets parter, da denne model blev sendt til høring.

Men nu er situationen ændret, parterne har i nogen grad ændret opfattelse. Vi har fundet en model, som de synes de kan leve med, og som vi også administrativt må kunne administrere med en vis forståelse hos dem, det berører. Det sidste er nødvendigt, for danske virksomheder er vidt forskellige, og det er svært at tælle op, hvad der egentlig er helt retfærdigt med hensyn til, hvor mange lærlinge og elever den enkelte virksomhed skal have for at kunne slippe for afgiften.

For regeringen er det afgørende, at vi så vidt muligt lytter til de organisationer, hvis medlemmer skal klare dette arbejde med at skaffe de pladser til de unge, der mangler. Når de siger: Vi vil hellere have det på en lidt anden måde – så bliver det sådan, for der må ikke være noget, der forhindrer, at vi får det maksimale antal pladser.

Hele opgaven går jo ikke ud på at få hverken skolepraktik eller tusinder af unge på udstationering. Nej, den går ud på at få det maksimale antal helt almindelige, gode lærepladser i erhvervslivet, og derfor skal vi lytte til dem, der skal klare opgaven.

Helle Degn (S):

På Socialdemokratiets vegne vil jeg gerne takke for, at 8 års ihærdig diskussion og kamp nu er ved at være afsluttet med dette lovforslags vedtagelse.

Diskussionen om at fremskaffe lære- og praktikpladser og ansvaret for det har bølget frem og tilbage. Jeg tror, vi nu får slået et søm i, som er meget vigtigt og væsentligt, og det vil vi gerne takke for at vi nu er enedes om. Det har været en besværlig proces, men vi nåede frem. Der har også fra begge sider været udvist den fornødne vilje til at dispensere fra proceduren, sådan at vi i dag står ved vejs ende.

Jeg tror, det vil være godt for os alle, at vi hermed siger ud i det danske samfund, at vi i fællesskab har viljen til at sikre, at de unge får en chance for at gennemføre deres uddannelse.

Jeg skal lige sige, at vi har noteret os i dag fra socialdemokratisk side, at regeringen har trukket SU-forslaget tilbage. Det kan vi godt forstå i den aktuelle situation.

Jeg vil slutte med at sige tak for et godt samarbejde om dette forslag. Jeg tror, det vil være til glæde for os alle, ikke mindst de unge.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne kvittere ved at sige, at regeringen skam ser frem til et godt samarbejde også i de kommende 8 år.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 21 stemte for, 124 imod; 7 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2-5

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10 uden for tillægsbetænkningen af undervisnings- og forskningsministeren

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11 uden for tillægsbetænkningen af undervisnings- og forskningsministeren

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 12-14 uden for tillægsbetænkningen af undervisnings- og forskningsministeren
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 15 og 16 uden for tillægsbetænkningen af undervisnings- og forskningsministeren
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 17 uden for tillægsbetænkningen af undervisnings- og forskningsministeren
vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sættes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges med 107 stemmer (S, KF, V, RV og KRF) mod 14 (FP og TP); 29 (SF og CD) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 14:

Forslag til lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (Internationale børnebortførelser).

Af justitsministeren (Engell).

(Fremsat 3/10 90. Første behandling 10/10 90. Betænkning 13/11 90. Anden behandling 20/11 90).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 151 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 25:

Forslag til folketingsbeslutning om Folketingets Ombudsmands beretning for året 1989.

(Fremsat 13/11 90 i betænkning fra Retsudvalget. Første behandling 20/11 90).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Knud Lind (FP):

Beretningen for 1989 viser, at ombudsmanden har behandlet 77 sager vedrørende udlændinge. Kun i 14 sager har ombudsmanden skønnet sig inhabil. Jf. den instruks for ombudsmanden, der foreligger, er det altså ombudsmanden selv, der skal bedømme, om han er inhabil. Instruksen siger: »Såfremt ombudsmanden finder, at der i en sag foreligger omstændigheder, der er egnede til at vække tvivl om hans fuldstændige upartiskhed, underretter han Folketingets Ombudsmandsudvalg, der bestemmer, hvem der skal udøve hans funktion.«

Fremskridtspartiet mener, at den nuværende ombudsmands fortid som formand for Dansk Flygtningehjælp og ombudsmandens meget bastante holdninger i forbindelse med revisionen af udlændingeloven i 1983, hvor ombudsmanden i den nedsatte arbejdsgruppe tilhørte et absolut mindretal, gør ham inhabil. På trods